

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Obrátit Se Na Soud](#) > [Kde A jak](#) > [Právo Kterého Státu Se Použije?](#) > [Austria](#)

Právo kterého státu se použije?

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Rakousko

1 Zdroje platných norem

1.1 Vnitrostátní normy

Rakouské mezinárodní právo soukromé je kodifikováno v zákoně o mezinárodním právu soukromém (*Gesetz über das internationale Privatrecht - IPR-Gesetz*) ze dne 15. června 1978, Spolková sbírka zákonů (dále jen „BGBl.“) č. 304/1978. Níže uvedená ustanovení o kolizních normách se nacházejí v jiných zákonech než v zákoně o mezinárodním právu soukromém (dále jen „IPGR“):

- § 13a spolkového zákona ze dne 8. března 1979, kterým se přijímají ustanovení o ochraně spotřebitele (zákon o ochraně spotřebitele - KSchG) (*Bundesgesetz vom 8. März 1979, mit dem Bestimmungen zum Schutz der Verbraucher getroffen werden (Konsumentenschutzgesetz - KSchG)*), BGBl. č. 140/1979
- § 11 spolkového zákona o nabytí práv k dočasnému užívání nemovitostí (zákon o dočasném užívání - TNG) (*Bundesgesetz über den Erwerb von Teilzeitnutzungsrechten an unbeweglichen Sachen (Teilzeitnutzungsgesetz - TNG)*), BGBl. I č. 32/1997
- § 20 spolkového zákona, kterým se provádí směrnice 93/7/EHS o navrácení kulturních statků neoprávněně vyvezených z území členského státu Evropského společenství (*Bundesgesetz zur Umsetzung der Richtlinie 93/7/EWG über die Rückgabe von unrechtmäßig aus dem Hoheitsgebiet eines Mitgliedstaates der Europäischen Gemeinschaft verbrachten Kulturgütern*), BGBl. I č. 67/1998
- § 23 spolkového zákona o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené radioaktivitou (zákon o odpovědnosti za jaderné škody 1999 - AtomHG 1999) (*Bundesgesetz über die zivilrechtliche Haftung für Schäden durch Radioaktivität (Atomhaftungsgesetz 1999 - AtomHG 1999)*), BGBl. I č. 170/1998
- § 16 a 18 spolkového zákona o konečném zúčtování v platebních systémech, systémech dodání cenných papírů a systémech vypořádání obchodů s cennými papíry (zákon o neodvolatelnosti zúčtování) (*Bundesgesetz über die Wirksamkeit von Abrechnungen in Zahlungs- sowie Wertpapierliefer und -abrechnungssystemen (Finalitätsgesetz)*), BGBl. I č. 98/2001
- § 221 až 235 insolvenčního řádu (*Insolvenzordnung*)

1.2 Vícestranné mezinárodní úmluvy

Podle § 53 IPRG se IPGR nevztahuje na mezinárodní smlouvy, které mají přednost nejen před ustanoveními tohoto zákona, nýbrž také před ostatními vnitrostátními kolizními normami. Kolizní normy obsahují níže uvedené mnohostranné mezinárodní úmluvy, jejichž je Rakousko smluvní stranou:

- Haagská úmluva ze dne 24. října 1956 o právu použitelném na vyživovací povinnosti k dětem
- Haagská úmluva ze dne 5. října 1961 o pravomoci orgánů a použitelném právu při ochraně nezletilých
- Haagská úmluva ze dne 5. října 1961 o právu použitelném na formu závětí
- Haagská úmluva ze dne 4. května 1971 o právu použitelném na dopravní nehody
- Úmluva CIEC ze dne 20. září 1970 o legitimizaci prostřednictvím následného manželství
- Haagská úmluva ze dne 19. října 1996 o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí
- Haagská úmluva ze dne 13. ledna 2000 o mezinárodní ochraně dospělých osob

- Haagský protokol ze dne 23. listopadu 2007 o rozhodném právu pro vyživovací povinnost

1.3 Hlavní dvoustranné úmluvy

Kolizní normy obsahují tyto dvoustranné smlouvy:

- Smlouva ze dne 9. září 1959 mezi Rakouskou republikou a Íránským císařstvím o přátelství a pobytu
- Smlouva ze dne 16. prosince 1954 mezi Rakouskou republikou a Federativní lidovou republikou Jugoslávie o vzájemném právním styku
- Smlouva ze dne 11. prosince 1963 mezi Rakouskou republikou a Polskou lidovou republikou o vzájemných vztazích v občanskoprávních záležitostech a dokumentaci

2 Uplatňování kolizních norem

2.1 Povinnost soudce uplatnit kolizní normy z vlastní iniciativy

Cizí právo se uplatňuje z moci úřední a v jeho původním rozsahu působnosti (§ 3 IPRG).

2.2 Zpětný odkaz

Podle § 5 IPRG se zpětný odkaz a další odkaz použije, pokud neodkazuje konkrétně na věcné právo jiného státu. Pokud cizí právo odkazuje zpětně na rakouské právo, je rozhodující rakouské právo. Odkazuje-li cizí právo na právo, na které již byl odkaz uvedený, je rozhodným právem právo, na které směřoval první odkaz.

2.3 Změna kolizního kritéria

Dodatečná změna podmínek rozhodných pro kolizní kritérium určitého právního pořádku nemá zpravidla vliv na už skončené okolnosti dané věci (§ 7 IPRG) (některé specifické kolizní normy obsahují výjimky z této zásady). Pro skončené skutkové okolnosti je proto v zásadě rozhodné právo v době uskutečnění skutkové okolnosti a pro trvající okolnosti v době posuzování.

2.4 Výjimky z obvyklého uplatňování kolizních norem

Právo, na které se odkazuje, se neuplatní, pokud by jeho použití mělo důsledky, které jsou neslučitelné se základními hodnotami rakouského právního pořádku (§ 6 IPRG).

V rakouském právu jsou obsažena ustanovení, která se uplatňují bez ohledu na pravidla mezinárodního práva soukromého (imperativní normy). U některých z těchto ustanovení mají povahu imperativních norem z jejich znění, u jiných je důsledkem jejich účelu.

Imperativní normy jsou obsaženy například v § 7, 7a a 7b zákona, kterým se mění a doplňuje právní úprava v oblasti pracovních smluv (*Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz - AVRAG*), a stanoví, že bez ohledu na rozhodné právo mají pracovníci v Rakousku nárok alespoň na mzdy sjednané v kolektivní smlouvě a na minimální dovolenou. Další imperativní normou je ustanovení § 13a odst. 2 KSchG, podle něhož se ustanovení § 6 KSchG (o nepřípustných smluvních podmínkách), § 864a občanského zákoníku (ABGB) (o platnosti neobvyklých ustanovení ve všeobecných obchodních podmínkách a formulářových smlouvách) a § 879 odst. 3 ABGB (o neplatnosti smluvních ustanovení ve všeobecných obchodních podmínkách a formulářových smlouvách, která hrubě poškozují ochranu spotřebitele) uplatní bez ohledu na právo rozhodné pro smlouvu, byla-li smlouva uzavřena v souvislosti s činností, kterou podnikatel vykonává v Rakousku za účelem uzavírání takovýchto smluv.

2.5 Zjištění cizího práva

Cizí právo se zjišťuje z moci úřední. Za tímto účelem může soud využít součinnosti stran, informace Spolkového ministerstva spravedlnosti nebo znalecké posudky. Není-li navzdory značnému úsilí možno prokázat cizí právo v přiměřené lhůtě, potom se uplatní rakouské právo (§ 4 IPRG).

3 Kolizní pravidla

3.1 Smluvní závazky a právní akty

Smluvní závazky, které nespádají do působnosti nařízení (ES) č. 593/2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), Úř. věst. L 177 ze dne 4. července 2008, s. 6, se posuzují podle práva, které strany výslovně a rozhodně určí. Pokud nebylo právo zvoleno, je rozhodným právem právo státu, ve kterém má své místo obvyklého pobytu (sídlo) strana, která poskytuje službu charakteristickou pro smlouvu (§ 35 IPGR).

Pro spotřebitelské smlouvy platí zvláštní kolizní normy. Kolizní normy stanovené v řadě směrnic o ochraně spotřebitele jsou provedeny v ustanovení § 13a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, jež omezuje především možnost volby práva v zájmu zajištění ochrany spotřebitele.

3.2 Mimosmluvní závazky

Mimosmluvní nároky na náhradu škody, na něž se nevztahuje nařízení (ES) č. 864/2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II), Úř. věst. L 199 ze dne 31. července 2007, s. 40, se posuzují podle práva, které strany výslovně a rozhodně určí. Pokud nebylo právo zvoleno, je rozhodným právem právo státu, ve kterém došlo k jednání, jež škodu zapříčinilo. Mají-li však dotčené strany užší vztah k právu jednoho a téhož jiného státu, je rozhodným právem právo tohoto státu (§ 48 IPRG).

Tato kolizní norma určuje právo rozhodné pro otázky týkající se toho, zda vznikla odpovědnost za škodu, kdo odpovídá za náhradu škody a jak vysoká částka má být uhrazena. Tato norma zahrnuje rovněž otázky spoluzavinění a přímého nároku poškozené strany vůči pojišťovně, jakož i zákonné promlčecí lhůty pro nároky na náhradu škody.

Nároky na náhradu škody vyplývající z dopravních nehod, které spadají do oblasti působnosti Haagské úmluvy ze dne 4. května 1971 o právu použitelném pro dopravní nehody, se rozhodují podle této úmluvy.

Mimosmluvní nároky na náhradu škody, která vznikla v Rakousku v důsledku ionizujícího záření, se na žádost poškozené strany posuzují podle rakouského práva (§ 23 odst. 1 AtomHG 1999). Pokud ke škodě způsobené ionizujícím zářením dojde v zahraničí a má se posuzovat podle rakouského práva, je náhrada škody přiznána pouze v rozsahu, v jakém to stanoví osobní status poškozené strany (§ 23 odst. 2 AtomHG 1999).

Právo rozhodné pro jednatelství bez příkazu nebo nároky plynoucí z bezdůvodného obohacení stanoví nařízení Řím II.

3.3 Osobní stav, jeho aspekty související s občanským stavem (jméno, bydliště, způsobilost k právům a právním úkonům)

Osobní status osob je právo toho státu, jehož jsou státními příslušníky. Má-li dotyčná osoba více než jednu státní příslušnost, je rozhodným právem právo státu, ke kterému má tato osoba nejúžší vztah; přednost však má vždy rakouské občanství. U uprchlíků a osob bez státní příslušnosti se osobní status řídí právem státu, ve kterém mají místo obvyklého pobytu (§ 9 IPRG).

Právo osoby užívat určité jméno se posuzuje podle jejího příslušného osobního statusu, ať už je získání jména založeno na jakémkoli důvodu (§ 13 IPRG).

Například jméno získané sňatkem se tudíž neposuzuje podle manželského statusu, nýbrž podle statutu jména. Na formu prohlášení o používání jmen se uplatňuje obecný formální status podle § 8 IPGR. (Forma právního úkonu se bude tudíž posuzovat podle stejného práva jako samotný právní úkon; postačuje však splnění formálních požadavků státu, v němž se právní úkon provádí). Podle judikatury se jméno nabyté podle předchozího osobního statusu nemění pouhou změnou osobního statusu (státní příslušnosti).

Způsobilost určité osoby k právům a způsobilost k právním úkonům se rovněž posuzuje podle osobního statusu dotyčné osoby (§ 12 IPRG). Do tohoto odkazu je zahrnuto jakékoli omezení způsobilosti k jednání, například v důsledku duševní nemoci, nikoli však způsobilost k uzavření manželství. Jestliže určitá osoba dosáhla zletilosti, zůstane zletilá i v případě, že by podle nově nabytého osobního statusu zletilou dosud nebyla.

3.4 Určení vztahu rodič – dítě, včetně osvojení

3.4.1 Určení vztahu rodič – dítě

Požadavky na manželský původ dítěte a popření otcovství se posuzují podle osobního statusu, který měli rodiče v době narození dítěte, nebo pokud bylo manželství předtím rozvedeno, v době rozvodu. Mají-li rodiče odlišné osobní statusy, je rozhodující osobní status dítěte v době narození. Oblast působnosti této kolizní normy zahrnuje také domněnku otcovství manžela, důvody pro popření manželského původu a rovněž otázku, které osoby mohou manželský původ dítěte popřít, a lhůty pro jeho popření.

Podmínky legitimizace nemanželského dítěte prohlášením o uznání manželského původu (např. úkonem orgánu veřejné moci, nikoli následným sňatkem) se posuzují podle osobního statusu otce (§ 23 IPRG).

Na základě dohody o legitimizaci je legitimizace následným sňatkem rodičů platná, je-li platná podle práva státu, jehož jsou otec nebo matka státními příslušníky.

Podmínky určení a uznání otcovství ve vztahu k nemanželskému dítěti se posuzují podle osobního statusu dítěte v době narození. Následný osobní status dítěte je rozhodující v případě, je-li určení nebo uznání přípustné podle tohoto statusu, nikoli však podle osobního statusu v době narození. Právo, podle něhož je určeno a uznáno otcovství, je rozhodné i pro jeho popření (§ 25 IPGR).

Vztah mezi rodičem a dítětem: Účinky manželského původu a legitimizace dítěte a nemanželského původu se posuzují podle osobního statusu dítěte. Ustanovení § 24 a 25 IPRG upravují otázky péče o dítě a jeho výchovy, správy a užívání majetku dítěte, právního zastoupení jedním nebo oběma rodiči, včetně potřeby úředního souhlasu s určitými úkony při zastupování, a v případě dětí manželského původu dohody o péči o dítě po rozvodu rodičů a vzájemných pohledávek na výživné. Tato ustanovení se z velké části překrývají s Haagskou úmluvou o ochraně dětí v případech, kdy (dosud) platí Haagská úmluva o ochraně nezletilých z roku 1961 (ve vztahu k Turecku a Macau). Příslušné orgány proto musejí s ohledem na opatření k zajištění ochrany nezletilých osob uplatňovat své vnitrostátní právo; příslušné jsou obvykle orgány státu, kde má dítě pobyt.

Zatímco v případě otázek rodičovství se vychází z osobního statusu v dané době, u otázek týkajících se vztahu mezi rodiči a dítětem tomu tak není; rozhodující je příslušný osobní status dítěte. Pokud se osobní status změní, je nutno vztah mezi rodiči a dítětem posoudit podle nového osobního statusu od okamžiku jeho změny (změna skutkové podstaty z hlediska kolizního kritéria, státní příslušnosti).

V judikatuře se opakovaně neuplatnily předpisy cizích právních řádů týkající se péče o dítě z toho důvodu, že by byly v rozporu s veřejným pořádkem, pokud nezohledňují nejlustnější zájem dítěte.

3.4.2 Osvojení

Podle § 26 IPRG podmínky pro osvojení dítěte a pro ukončení osvojení závisí na osobním statusu každého z osvojitelů. Kromě toho je rozhodující osobní status dítěte, ačkoliv v případě nezletilých dětí pouze tehdy, vyžaduje-li se souhlas dítěte nebo třetí osoby, která je s dítětem v rodinném vztahu. Podmínky osvojení dítěte zahrnují například věk osvojitele, věkový rozdíl mezi osvojitelem a osvojencem a to, zda a za jakých podmínek brání existence biologických dětí osvojitele osvojení daného dítěte, jakož i případné podmínky souhlasu, včetně možnosti, jak úředně nahradit odmítnutý souhlas.

Účinky osvojení dítěte se posuzují podle osobního statusu osvojitele a v případě osvojení manželem podle práva, které je rozhodné pro osobní právní účinky manželství. Po úmrtí jednoho z manželů je s ohledem na tyto účinky rozhodující osobní status druhého manžela.

Účinky osvojení dítěte z hlediska dědického práva se posuzují nikoli podle statutu osvojení, nýbrž podle statutu dědění.

Samotné osvojení dítěte je ukončenou skutkovou okolností, takže rozhodnutí o něm se nezmění, změní-li se následně osobní status nebo kolizní kritérium. Osvojení dítěte představuje trvalý právní vztah. Status, který je rozhodný pro účinky osvojení dítěte, se proto může změnit: závisí to na příslušném osobním statusu osvojitele.

3.5 Manželství, nesezdané soužití, registrované partnerství, rozvod, rozluka, vyživovací povinnost

3.5.1 Manželství

Forma manželství se v Rakousku posuzuje podle rakouského práva a forma manželství v zahraničí se posuzuje podle osobního statusu každého ze snoubenců; postačuje však splnění formálních požadavků místa, kde došlo k uzavření manželství (§ 16 IPRG). Omezeným odkazem na formální požadavky místa uzavření manželství se myslí pouze hmotněprávní normy práva, na něž se odkazuje, takže případný zpětný nebo další odkaz podle místního práva proto je bezvýznamný (výjimka z § 5 IPGR).

Podmínky uzavření manželství a neplatnosti manželství a podmínky prohlášení manželství za neplatné (na rozdíl od rozvodu) se u každého snoubence posuzují podle jeho osobního statusu (§ 17 IPRG). Pokud však právo rozhodné podle osobního statusu jednoho nebo obou snoubenců nepředpokládá uzavření manželství z důvodu pohlaví jednoho nebo obou snoubenců, musí se podmínky manželství posoudit podle práva státu, ve kterém bylo manželství uzavřeno.

Tato kolizní norma se týká hmotněprávních podmínek uzavření manželství, tzn. požadovaného věku, neexistence překážek pro manželství, požadavků souhlasu a jejich nahrazení.

Podle § 18 IPRG se osobní právní účinky manželství posuzují podle společného osobního statusu manželů, nebo v případě, že společný osobní status neexistuje, podle posledního společného osobního statusu, pokud ho některý z nich má. V opačném případě se posuzují podle práva státu, ve kterém mají oba dva místo obvyklého pobytu, nebo neexistuje-li takové místo pobytu, podle práva státu, ve kterém měli oba manželé poslední místo pobytu, pokud ho jeden z nich zachoval.

Oblast působnosti této kolizní normy zahrnuje rovněž povinnost manželského soužití, důsledky pro bydliště, povinnost poskytovat pomoc a také právo manžela na výživné, nikoli však právo na užívání jména získaného sňatkem nebo majetková práva vyplývající z manželského svazku. Tento odkaz se může měnit; změní-li se kolizní kritéria, může být rozhodným právem jiné právo.

3.5.2 Nesezdané soužití a registrované partnerství

Zákon o registrovaném partnerství (Gesetz über die eingetragene Partnerschaft) vložil do IPGR ustanovení § 27a až 27d.

Podmínky (i forma) registrovaného partnerství, jeho neplatnost a zrušení z důvodu nedostatků při uzavření se posuzují podle práva státu, v němž bylo uzavřeno (§ 27a IPRG).

Podle § 27b IPRG se osobní účinky registrovaného partnerství posuzují podle práva státu, ve kterém mají registrovaní partneři společné místo obvyklého pobytu, nebo v případě, že společné místo obvyklého pobytu neexistuje, podle práva státu, ve kterém měli oba poslední místo obvyklého pobytu, pokud je jeden z nich zachoval. Nelze-li uplatnit právo státu pobytu nebo nelze-li registrované partnerství zrušit na základě uplatněných skutkových okolností, potom je rozhodný společný osobní status registrovaných partnerů. Pokud nemají společný osobní status, potom poslední společný osobní status, jestliže si jej jeden z partnerů zachoval. V opačném případě se uplatní rakouské právo; tak je tomu i v případě, kdy osobní status neupravuje osobní právní účinky registrovaného partnerství.

Úprava majetkových práv registrovaného partnerství se posuzuje podle práva rozhodného podle nařízení (EU) 2016/1104 týkající se majetkových důsledků registrovaného partnerství operativně použitelného od 29. ledna 2019.

Zrušení registrovaného partnerství, které se nezakládá na nedostacích při jeho uzavření, se řídí právem státu, v němž měli registrovaní partneři společné místo obvyklého pobytu v době zrušení partnerství. Pokud takové místo pobytu neexistuje, potom podle práva státu, ve kterém měli poslední společné místo pobytu, pokud je jeden z partnerů zachoval. Nelze-li uplatnit právo státu pobytu nebo nelze-li registrované partnerství zrušit na základě uplatněných skutkových okolností, potom je rozhodný společný osobní status registrovaných partnerů. Pokud nemají společný osobní status, potom poslední společný osobní status, jestliže si jej jeden z partnerů zachoval. V opačném případě se uplatní rakouské právo; tak je tomu i v případě, kdy osobní status nepřipouští zrušení registrovaného partnerství na základě uplatněných skutkových okolností.

3.5.3 Rozvod a rozlučka

Podle § 20 IPRG se aspekty rozvodu, jež neupravuje nařízení Řím III (nařízení Rady (EU) č. 1259/2010 ze dne 20. prosince 2010, kterým se zavádí posílená spolupráce v oblasti rozhodného práva ve věcech rozvodu a rozlučky, Úř. věst. L 343, 29.12.2010, s. 10) (majetkové důsledky rozvodu), posuzují podle práva, které je rozhodné pro osobní právní účinky manželství. Rozhodující je doba rozvodu; odkaz se proto nemůže změnit.

Úprava majetkových práv registrovaného partnerství se posuzuje podle práva rozhodného podle nařízení (EU) 2016/1103 týkajícího se majetkových důsledků registrovaného partnerství operativně použitelného od 29. ledna 2019.

Zrušení manželství rakouské právo nezná. Pokud není upraveno v nařízení Řím III, řeší se kolize podle § 1 IPGR nejužším vztahem. Nejužší vztah by našla judikatura pravděpodobně analogicky podle § 20 IPGR.

3.5.4 Vyživovací povinnost

Nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností, Úř. věst. L 7, s. 1 (nařízení EU o vyživovací povinnosti) odkazuje s ohledem na statut výživného na Haagský protokol ze dne 23. listopadu 2007 o právu rozhodném pro vyživovací povinnosti. Primárně je proto použitelné právo státu, ve kterém má oprávněný z výživného místo obvyklého pobytu (jež je doplněno tendencemi k lex fori, zvláštními kolizními kritérii, obranným ustanovením proti „překvapivým“ nárokům a – velmi restriktivní – možností volby rozhodného práva).

3.6 Majetkové poměry v manželství

Úprava majetkových práv registrovaného partnerství se posuzuje podle práva rozhodného podle nařízení (EU) 2016/1103 týkajícího se majetkových důsledků registrovaného partnerství (viz výše).

3.7 Závěti a dědictví

Dědictví je upraveno nařízením EU o dědictví (nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení, Úř. věst. L 201 ze dne 27. července 2012, s. 107). Ve starých věcech se použije § 28 IPGR, podle něhož závisí rozhodné právo na osobním statusu zůstavitele v době smrti. Tato kolizní norma zahrnuje v zásadě i odpovědnost za dluhy vážnoucí na pozůstalosti a nabytí dědictví. Pokud se však pozůstalostní řízení konalo v Rakousku, posuzuje se nabytí dědictví a odpovědnost za dluhy vážnoucí na pozůstalosti podle rakouského práva (§ 28 odst. 2 IPRG).

3.8 Věcná práva

Nabytí a ztráta věcných práv k hmotnému majetku, včetně držby, se posuzují podle práva státu, v němž se majetek nachází v době uskutečnění skutkových okolností vedoucích k nabytí nebo ztrátě práv. Právní druh majetku a obsah těchto práv se posuzují podle práva státu, ve kterém se majetek nachází (§ 31 IPRG).

Do oblasti působnosti kolizní normy patří zejména vlastnictví, věcná břemena (břemena na nemovitosti), zástava, právo stavby, vlastnictví bytu, avšak rovněž zadržovací práva účinná vůči třetím stranám a výhrada vlastnictví. Tento zákon upravuje také důsledky převodu vlastnického práva.

Následná změna místa nemá na rozhodné právo vliv, jelikož nabytí práva představuje skončenou skutkovou okolnost.

Účinky nabytí práva jsou založeny na právu příslušného místa; toto kolizní kritérium se proto může změnit. Podle tohoto práva se posuzují i otázky týkající se rozsahu právní ochrany vlastníka a toho, zda a do jaké míry má osoba, již náleží věcné právo, i dispoziční právo; například to, zda může být zastavená movitá věc prodána bez zásahu soudu, jakož i další otázky.

Zvláštní úprava platí pro dopravní prostředky (§ 33 IPRG). Věcná práva k plavidlům a letadlům, která jsou zapsána do registru, se posuzují podle práva státu registru; u železničních vozidel je rozhodným právem právo státu, ve kterém má železniční společnost, v jejímž provozu jsou vozy používány, skutečné sídlo. Pro zákonné a jiné povinné zástavní právo nebo zákonných zadržovacích právo k zajištění nároků na náhradu škody způsobené

vozidlem nebo nákladů na odstranění škody je rozhodným právem právo státu, ve kterém se majetek nachází při naplnění skutkové podstaty.

Zvláštní předpis existuje i pro nemovitý hmotný majetek: pokud je věcné právo k nemovitému majetku rovněž součástí oblasti působnosti i jiné kolizní normy (například normy pro úpravu majetkových práv vyplývajících z manželského svazku), má přednost odkaz na majetkové právo, tj. vazba na právo státu, ve kterém se majetek nachází.

Pro nehmotný majetek žádná kolizní norma neexistuje. Podle § 1 IPRG je rozhodným právem majetkové právo toho právního řádu, ke kterému existuje nejužší vztah. Listinou doložená práva se posuzují podle *lex cartae*. Listinou doložená práva se posuzují podle *lex cartae*. Ustanovení § 33a IPRG, kterým se provádí článek 9 směrnice 2002/47/ES o dohodách o finančním zajištění s širší oblastí působnosti, obsahuje zvláštní pravidlo pro převoditelné cenné papíry zapsané v příslušné evidenci. V případě cenných papírů v systémech vypořádání platí zvláštní předpisy obsažené v § 16 a 18 zákona o neodvolatelnosti zúčtování (Finalitätsgesetz), kterým se provádí směrnice 98/26/ES o neodvolatelnosti zúčtování.

3.9 Insolvency

Mezinárodní insolvenční právo je upraveno v části sedmé insolvenčního řádu (*Insolvenzordnung* - IO). Podle § 217 IO jsou ustanovení použitelná pouze tehdy, nestanoví-li mezinárodní právo nebo konkrétní právní akty Evropských společenství, zejména nařízení (EU) č. 848/2015 o insolvenčním řízení jinak. Co se týká obsahu, ustanovení velkou měrou odpovídají příslušným ustanovením nařízení EU o insolvenčním řízení.

Na podmínky pro zahájení insolvenčního řízení a účinky insolvenčního řízení se v zásadě uplatňuje právo státu, ve kterém je toto řízení zahájeno. Konkrétně § 221 až 235 IO obsahují pravidla týkající se věcných práv třetích stran, započtení vzájemných pohledávek, výhradu vlastnictví, smlouvy týkající se nehmotného majetku, regulované trhy, pracovní smlouvy, dopady insolvenčního řízení na práva podléhající registraci a právo rozhodné ve vztahu k jednání poškozujícímu věřitele a ochraně kupující třetí osoby, dopady na probíhající soudní řízení, *lex rei sitae* s ohledem na výkon vlastnických či jiných práv, smlouvy o započtení vzájemných pohledávek a přeměně dluhu, repo obchody a platby po zahájení insolvenčního řízení.

Pokud se tyto normy překrývají s normami IPGR nebo s jinými kolizními normami, mají přednost zvláštní ustanovení insolvenčního řádu.

■ Poslední aktualizace: 29/10/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.